

Gerrit Sheeres, “Zoon van Oud-Lutjegaster President van Amerikaanse Universiteit.” Article submitted but considerably edited and published in *Tasman Koerier—Dorpskrant Lutjegast*, vol. 33, no. 3, December 2023. Some additional editing performed by Jan Harm Boer.

“Het kan verkeren,” zei de dichter G. A. Brederode ooit. Een gezegde dat op veel interessante situaties van toepassing is. Zoals bijvoorbeeld het volgende. Een jongen werd geboren in Lutjegast in 1938. Hij was de eerste zoon na vier dochters. Het is heel goed mogelijk dat de vader zei: “Zoon, ik hoop dat jij later m’n opvolger wordt in het bedrijf.” Maar dat is nooit gebeurd. Het kan verkeren ... want in plaats van kapper te worden, zoals z’n vader, kijkt deze zoon – nu een 85-jarige - terug op een lange, drukke loopbaan als predikant-missionaris in Nigeria, Afrika, terwijl een van zijn zoons een paar maanden geleden werd ingehuldigd als President van een Amerikaanse Universiteit!

Een kapperszaak in Lutjegast

Dit is het verhaal. De naam van de in 1938 geboren jongen was Jan Harm Boer. Jan’s vader, Wiebe Boer, stond algemeen bekend in het dorp as “kapper boer.” Hij was een ondernemend persoon die in 1930 een “kapperszaak,” zoals dat toen heette, was begonnen op de Wieren. De zaak was heel succesvol. Sommige ouderen onder ons zullen zich dat misschien nog wel herinneren. Als je haar te lang werd ging je naar de kapper. Als de stoppels op je kin te lang werden ging je naar de kapper. Het was in de dagen voor moderne scheerapparaten, voordat de elektrische Phillishavers en de Remington producten op de markt kwamen. Om zich te scheren gebruikten mannen van die vervaarlijke, ontzettend scherpe scheermessen, die je gebruikte na jezelf te hebben ingezeept. Of het meer moderne (voor die dagen) Gillette scheermesje waarvoor je jezelf ook eerst moest inzepen. Maar, het was een stuk gemakkelijker om even naar de kapper te gaan. Daarom zat de kapperszaal meestal vol, vooral tegen de weekenden, want mannen wilden in die dagen schoon geschoren naar de kerk. Kapper Boer’s vrouw was al even ondernemend als haar man en begon een damessalon.

Jan Harm vond het maar niks dat z’n vader kapper was, want als kleine jongen moest hij dikwijls helpen om de klanten in te zeppen als het druk was. Totdat in 1951 “kapper Boer” en z’n vrouw Ellie besloten dat er een betere toekomst was in Canada voor hun groot gezin, dat inmiddels was uitgebreid tot negen kinderen. Dus stapten ze op de boot en vestigden zich op Vancouver Eiland, aan de westkust van Canada, waar ze een nieuw leven begonnen.

Jan Harm wordt dominee

En nee, kleine Jan Harm werd geen kapper. Hij wilde predikant worden. Dat besluit bracht hem naar Grand Rapids in de Staat Michigan. Na de vereiste jaren van voorstudie aan Calvin College (nu Calvin University) werd hij student aan de Calvin Theologische Hogeschool (Calvin Theological Seminary). Toen hij afgestudeerd was vroeg zijn kerkgemeenschap, de Christian Reformed Church in Noord-Amerika, of hij zich beschikbaar wilde stellen om te gaan werken in Nigeria, in Afrika, als missionaris. Inmiddels was hij getrouwd, want tijdens zijn voorstudie had hij z’n vrouw, Frances Prins, ook student op Calvin, leren kennen; zij was in het Friese Hantumhuizen geboren en na de oorlog als kind met haar ouders naar Michigan in de V.S. geëmigreerd. Samen overwogen ze het beroep en besloten om het aan te nemen en naar Nigeria te gaan. Daar hebben ze dertig jaar lang gewerkt; zij zo’n twintig jaar, o.a., als docent aan een Internaat in Jos, waar Engelssprekende kinderen van missionarissen en ander personeel van zendingen en niet-zendingen organisaties in Afrika hun lager en voorbereidend onderwijs ontvingen. En hij als missionaris, als predikant, onderwijzer en zo’n 17 jaren aan het Institute of Church & Society in Jos. Tijdens die jaren heft Jan ook nog heel wat geschreven—boeken en artikelen—die allemaal te vinden zijn op de BOERIANA pagina van zijn website < www.SocialTheology.com >.

In de jaren 70 heeft Jan ook nog gestudeerd aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, waar hij promoveerde op basis van een heftig proefschrift *MISSIONARY MESSENGERS OF LIBERATION IN A COLONIAL CONTEXT* (1979).

Onlangs verscheen hun autobiografie, *Every Square Inch, A Nigeria Missionary Memoir 1966-1996*, een dik boek van 470 bladzijden waarin je kunt lezen hoe ze vooral in het begin op verschillende zendingsposten hebben gewoond, soms onder heel primitieve omstandigheden, zelfs tijds in gebieden waar hun leven bedreigd werd als gevolg van politieke en militaire schermutselingen. Het geeft je inzicht in het ontzettend drukke leven dat ze nu achter zich hebben. Door de jaren werd dominee Jan een leidinggevend figuur in de jonge Christian Reformed Nigeriaanse kerk. Tussen de bedrijven door behaalde hij ook nog een doctoraat in Sociale Theologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Met zijn groeiende kennis begon hij zijn inzichten op theologisch-sociaal gebied te delen met anderen. Hij werd uitgenodigd om lezingen te geven aan universiteiten in Afrika en in Amerika. Ook schreef hij gedurende z'n jaren in Nigeria een groot aantal boeken en artikelen, de meeste over de verhouding van het Christendom tot de Islam.

De kinderen studeren op Calvin College

Hun drie kinderen, allen in Nigeria geboren en opgegroeid, dochter, Cynthia, en zoons Kevin en Wiebe, volgden in de voetstappen van beide ouders door aan het al eerdergenoemde Calvin College in Grand Rapids te gaan studeren. Calvin was een school dat in 1876 gesticht werd door Nederlandse immigranten voor de opleiding van predikanten in de Christian Reformed Church. Vandaag, 175 jaar later, is Calvin uitgegroeid van een college tot een universiteit dat meer dan 100 studieprogramma's biedt op allerlei academisch gebied; je kunt een opleiding volgen in de economische-, natuur-, of sociale wetenschappen, in technologie, zakenadministratie, enz. De samenstelling van de studenten populatie is ook interessant, ze komen uit heel Amerika en Canada, en maar liefst uit 55 internationale landen.

Dr. Wiebe's loopbaan

Na te zijn afgestudeerd aan Calvin vertrokken beide zoons naar New Haven, Connecticut, voor vervolgstudies aan de prestigieuze Yale Universiteit. Zoon Wiebe was vooral in geschiedenis geïnteresseerd; hij behaalde twee Masters graden, en promoveerde met een Ph.D (doctor's graad) in Afrikaanse Geschiedenis. Ook schreef hij een boek dat erg populair is geworden in Nigeria over de ontwikkeling van voetbal in dat land.

Hij had altijd gedacht dat hij, na zijn universitaire opleiding, wel ergens professor zou worden of in diplomatieke dienst zou gaan, maar tijdens z'n studie ontdekte hij dat hij ook geïnteresseerd was in het zaken leven. En het verlangen kwam in hem op om met zijn kennis iets te betekenen voor de economische groei van de bevolking van zijn geboorteland, Nigeria. Na zich verder geschoold te hebben in de financiële aspecten van het zakenleven, vooral in investeringen, is zijn loopbaan gekenmerkt door een sociale bewogenheid voor de minderbedeelden in Afrika.

Samen met z'n vrouw, Joanna Bachew, die op het Caribische eiland Trinidad geboren was en die hij had leren kennen toen zij Wiebe's college bijwoonde op Calvin College. Ze trouwden en een paar jaren later gingen ze naar Mauritania, in de Sahara aan de westkust van Afrika. Daar werkte hij als projectmanager voor World Vision; het doel van die organisatie was het verbeteren van het lot van de vaak armere agrarische bevolking. Dit werd gevolgd door een baan in Nairobi, Kenya, waar hij enige jaren werkte in investeringen ten bate van milieuverandering en agrarische ontwikkeling. Vervolgens verhuisden ze naar Jos, Nigeria, waar een druk leven volgde. Hun gezin breidde zich uit, Boer's vrouw, Joanna, die ondertussen een Masters graad had behaald op het gebied van personeelsmanagement, begon haar eigen woninginrichting zaak, terwijl Boer CEO werd van een filantropische instelling dat kapitaal verstrekte voor een nieuwe generatie Afrikaners om zakelijk zelfstandig te worden.

Maar zijn geboorteland, Nigeria, heeft wel het meest geprofiteerd van zijn werk op het gebied van elektriciteitsvoorziening. In 2017 werd hij CEO van het Shell filiaal All On. Het investeerde in hernieuwbare energie, voornamelijk zonne-energie (solar energy), een industrie dat in Nigeria nog in haar kinderschoenen stond. De naam All On betekent zoveel als stroom voor iedereen. Dat was het doel. Nigeria is een groot land van 211 miljoen inwoners. Toen Boer begon te werken voor All On waren er zo'n 100

miljoen Nigerianen die geen elektriciteitsaansluiting hadden, terwijl 30 miljoen mensen enkel 4 uur stroom per dag hadden. Afgelegen gehuchten en dorpen zaten zonder stroom, behalve wat opgewekt werd door nooddieselgeneratoren, die economisch duur waren, geluid overlast veroorzaakten en bijdroegen aan luchtvervuiling. Hernieuwbare zonne-energie vormde daar een ideale oplossing voor.

Na 5 jaar had zijn firma een portfolio van 50 companies waarvan 45 Nigeriaans waren. Het gevolg was en is dat langzamerhand meer en meer mensen en kleine bedrijven in verafgelegen gebieden en gemeenschappen nu profiteren van zonne-energie installaties.

Van zakenman tot Universiteitspresident

Terwijl dit allemaal plaats vond in Nigeria, gebeurde er iets aan de andere kant van de Atlantische Oceaan in Grand Rapids, Michigan, dat verstrekkende gevolgen had voor het Boer gezin. De President van Calvin University maakte bekend dat hij, na 10 jaar als President, van plan was zijn ontslag in te dienen; om familie redeneren wilde hij terug naar de Staat Washington, aan de West Kust van Amerika waar hij vandaan kwam. Het gevolg was dat het College van Bestuur een kiescollege benoemde dat een opvolger zocht, en dat de naam van Dr. Wiebe Boer presenteerde. Hij kreeg de benoeming en aanvaardde het, hetgeen betekende dat hij, z'n vrouw Joanna, en hun vier kinderen, Jehan, Stephan, Markus en Gerrit, vaarwelzeiden aan Nigeria in de zomer van 2022 en naar Grand Rapids verhuisden.

En zo gebeurde het dat op 26 oktober 2022 de plechtige inauguratie plaats vond van Dr. Wiebe Boer als de 12de President van Calvin University, in tegenwoordigheid van afgevaardigden van zo'n 33 universitaire instellingen en honderden genodigden.

“Het kan verkeren,” zei Brederode lang geleden.

De zoon van een oud-Lutjegaster is nu President van een Amerikaanse Universiteit!

P.S. De schrijver van dit artikel, Gerrit W. Scheeres, is zelf een geboren Lutjegaster (1932), die in 1955 ons dorp verliet en naar de V.S. emigreerde, waar hij theologie studeerde en predikant werd. Hij woont met zijn vrouw, Janet, in Grand Rapids, Michigan.